

Minder VUT-uitkeringen, meer prepensioenen

Flexpensioenen

Het aantal uitkeringen in het kader van vervroegde uittreding en vervroegde pensionering is al jaren vrij constant. Wel is sinds een aantal jaren sprake van een verschuiving van VUT naar prepensioenen.

Eind 2000 ontvingen 113 duizend personen een VUT-uitkering. Vanaf eind 1995 is het aantal VUT-uitkeringen met 39 duizend afgenomen. Aan het eind van 2000 ontvingen 66 duizend personen een prepensioen. Dit aantal is sinds eind 1995 toegenomen met 43 duizend.

Vooraf mannen

De afname van het aantal VUT-uitkeringen deed zich uitsluitend bij de mannen voor. Het aantal uitkeringen aan mannen verminderde van 125 duizend in 1995 tot 85 duizend in 2000. Met name onder de mannen van 61 jaar of ouder is het aantal VUT-uitkeringen afgenomen. Het aantal vrouwen met een VUT-uitkering nam toe van 27 duizend (1995) tot 28 duizend (2000). Het aantal vrouwen van 60 jaar of jonger met een VUT-uitkering nam met bijna tweeduizend toe, het aantal vrouwen van 61 jaar of ouder met een VUT-uitkering, nam met duizend af.

Relatief veel vrouwen

Het grootste aandeel in de toename van het aantal prepensioenen hadden de mannen van 61 jaar of ouder. In de periode

1995–2000 nam in die leeftijdsgroep het aantal mannen met een prepensioen met 22 duizend toe tot 35 duizend. Het aantal mannen jonger dan 60 jaar met een prepensioen verdubbelde in deze periode tot 20 duizend.

De toename van het aantal vrouwen met een prepensioen met tienduizend is absoluut geringer dan bij de mannen. Verhoudingsgewijs is de toename echter vele malen groter. Eind 1995 zijn aan vrouwen nog nauwelijks prepensioenen verstrekt. Eind 2000 ontvangen 7 duizend vrouwen van 61 jaar of ouder en 4 duizend vrouwen jonger dan 60 jaar een prepensioen.

Hogere pensioenlasten

De ontwikkeling van het omzetten van de VUT in een flexibele pensioen past in een beleid dat erop gericht is de arbeidsdeelname te vergroten.

De komende jaren zijn belangrijke veranderingen te verwachten in de omvang en samenstelling van de bevolking en van de beroepsbevolking. Het aandeel mensen ouder dan 65 jaar in de bevolking zal de komende veertig jaar toenemen van 14 procent naar 23 procent. Het aandeel personen tussen de 20 en 65 jaar

VUT-statistiek

Sinds 1987 publiceert het CBS de gegevens over het aantal personen met een VUT-uitkering of prepensioen. Tot en met 1991 waren de gegevens gebaseerd op de uitkomsten van jaarlijkse enquêtes bij bedrijven en instellingen. Vanaf 1992 worden de gegevens ontleend aan de administraties van VUT-fondsen, VUT-stichtingen, pensioenfondsen en ondernemingen.

Het CBS onderzoekt de mogelijkheden om de huidige VUT-statistiek te herzien. Deze herziening moet ertoe leiden dat met ingang van 2002 tegemoet kan worden gekomen aan de behoefte aan meer gedetailleerde informatie over de bestaande regelingen, financiële gegevens en de komende ontwikkelingen op het gebied van de flexibele pensionering.

VUT-uitkeringen en prepensioenen

VUT-uitkeringen zijn uitkeringen die in het kader van de regelingen vervoegde uittreding worden verstrekt. De VUT-regelingen kenmerken zich door het toepassen van het omslagstelsel. Dat betekent dat de uitkeringen aan ex-werknemers worden betaald met de premies die worden opgebracht door hun nog actieve collega's en door de werkgevers.

Prepensioenen zijn uitkeringen die in het kader van de regeling vervoegde pensionering worden verstrekt. Voor de prepensionering wordt het kapitaaldekkingstelsel toegepast. Daarbij bouwt de werknemer zelf rechten op. De opgebrachte premie wordt belegd, de prepensioenuitkering wordt uit de belegde middelen betaald.

neemt af. De werkenden van de toekomst krijgen dus een zwaardere last te dragen. Nu heeft een werkende nog 1,2 niet-werkenden die van hem afhankelijk zijn. Voor de werkende van 2040 zijn dat 1,4 niet-werkenden. Hogere pensioenlasten vormen nog maar een deel van de kosten van de vergrijzing.

Langer werken

Het bevorderen van de arbeidsdeelname van oudere mannen en vrouwen wordt breed gedragen. De Europese Commissie opteert in haar rapport *Prospects and policy challenges for the EU economy* (2001) voor het langer laten werken van ouderen. Volgens de Europese Commissie biedt dit de beste garantie voor het beheersen van de pensioenlasten.

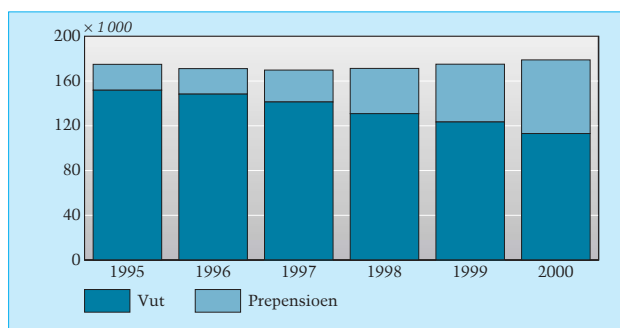
Ook de Sociaal-Economische Raad noemt het inschakelen van meer ouderen in het arbeidsproces in een recent advies aan het kabinet over de gevolgen van de vergrijzing in Europa. Andere maatregelen die Raad voorstelt, zijn het verlagen van de WAO, het versoberen van VUT-regelingen en het laten meebetalen van ouderen aan de AOW. Uit onderzoek van het *CentER Applied Research* blijkt dat de omzetting van VUT-regelingen in prepensioen zorgt voor een extra stijging van de arbeidsdeelname van ouderen tussen de 55 en 65 jaar van ruim tien procent.

Fiscale maatregelen

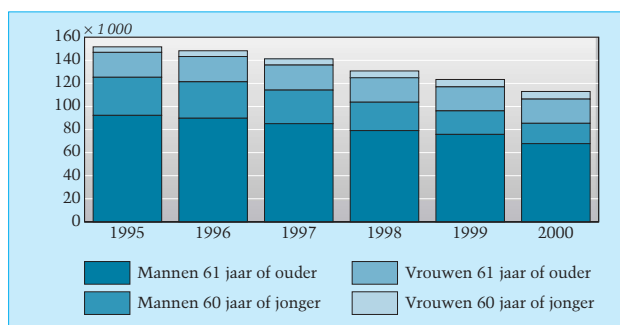
Het omzetten van VUT-regelingen in prepensioenregelingen gebeurt al enige jaren. Voor werkgevers levert dit minder kosten van de vervroegde uittreding op. Voor werknemers geeft dit meer keuzemogelijkheden. In 2000 heeft het kabinet fiscale maatregelen genomen om dit proces te versnellen.

Ton Ferber, John Gebraad en Feny Pfaff

Vut-uitkeringen en prepensioenen

Vut-uitkeringen naar leeftijd en geslacht

Prepensioenen naar leeftijd en geslacht

